

Tornio

Digihyvinvointi perhearjessa

Elina Lustig, Digikoordinaattori, Varhaiskasvatuksenopettaja

26.3.2026

Tervetuloa Tornioon

Digi Halthuun- hanke ***2024-2026***

Hankkeen tavoitteena vakiinnuttaa henkilöstölle monipuolisia digityötapoja sekä saada yhtenäisiä turvallisia digikäytäntöjä kodin ja varhaiskasvatuksen välille, ja näin tukea lasten digihyvinvointia.

Hankkeen arvot: Turvallisuus ja yhdessä oppiminen

Ruutuaiheen tärkeys ja digitaalinen osaaminen nykypäivänä

THL:n ja OPH:n suositukset ruutuajoista 2026

0-2v ei ollenkaan (pl. Videopuhelut, valokuvat perheen kesken, äänikirjat ja musiikki ilman ruudun katselua)

2-5v enintään tunti päivässä (Lisäksi musiikki, sadut ilman ruudun katselua, yhdessä aikuisen kanssa alkuun, lapsella sopivaa hyvinvointia tukevaa sisältöä)

6-10v -> Enintään tunti päivässä. Satunnaisesti pidempään; elokuvat, pelit kavereiden kanssa

11-13v -> Enintään kaksi tuntia päivässä. Satunnaisesti pidempään; elokuvat, pelit kaverien kanssa

Ei sosiaalista mediaa alle 13v.

Digilaitteita ei tule käyttää lapsen rauhoittamiseen tai tynnyttämiseen

Kansalliset suositukset tukevat tasapainoista elämää

Ruudun katsominen on suositeltavaa lopettaa vähintään tuntia ennen nukkumaanmenoa.

Leikki, keskustelu ja ruokailu ilman ruutuja vahvistavat vuorovaikutusta ja tukevat lapsen kehitystä

Sopivia sisältöjä ruutuajalle:

Puhelut, videopuhelut ja tekstiviestit perheen, ystävien ja tuttujen kanssa

Sähköisen kirjan lukeminen

Liikkumista edistävät sovellukset

Terveysteen liittyvät sovellukset

Televisio-ohjelmat, elokuvat ja digitaaliset pelit ikärajojen mukaan

Valokuvien ja videoiden kuvaaminen ja katselu, tekstin tuottaminen ja piirtäminen sekä muut luovuutta edistävät sovellukset

Huomioi turvallisuus

- Yhdessä aikuisen kanssa alkuun**
- Uudet sovellukset huoltajan luvalla**
- Sisältörajoitukset; huomioi ettei lapsi altistu haitalliselle sisällölle**
- Ikärajojen noudattaminen**
- Aikuiselle kerrotaan jos jokin huolettaa**
- Isompien lasten kanssa: Ei jaeta somessa toisista mitään ilman lupaa, ei vastata epäilyttäviin viesteihin**

THL:n tutkimuksia liiallisen ruutuajan vaikutuksista

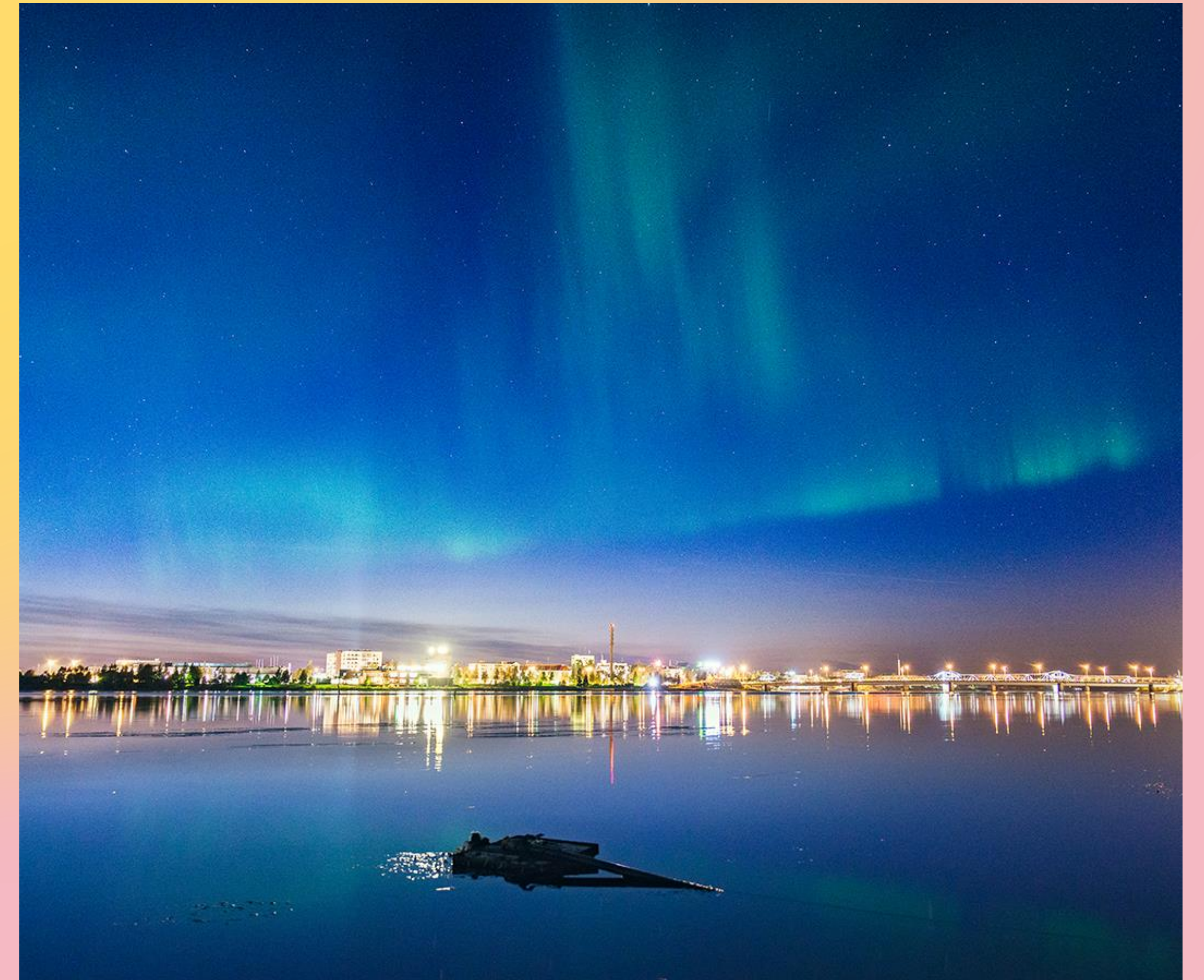
Ylenmääräinen ruutuaika voi lisätä keskittymisvaikeuksien ja ylivilkkauden riskiä

Voi vaikuttaa negatiivisesti unen laatuun, sosiaalisiin taitoihin, tunnetaitojen kehitykseen

Voi hidastaa kielellistä kehitystä pienillä, kun sosiaalinen vuorovaikutus vähenee.

Ruutuaika voi lisätä myös liikkumattomuutta; vie aikaa päivittäiseltä liikkumiselta

Suositukset painottavat monipuolisen tekemisen tärkeyttä; kaikella on paikkansa

Huoltajien kyselystä (elokuu 2025) nousi

Toivottiin suosituksia sovelluksista ja
sisällöistä kotiin

Vinkkejä pelisääntöjen laatimiseen

Tietoa ikätasoisesta digikäytöstä

Miten puhua lapselle digilaitteista

Joka kolmannessa perheessä digilaitteet
aiheuttavat ristiriitoja

Vinkkejä ruutuajan hallintaan ja pelisääntöihin

- Opetelkaa käyttämään laitteita yhdessä; Lisää turvallisuutta, vuorovaikutusta
  - Jaa ruutuaika pienempiin osiin; helpottaa koukuttavuutta. Ei rasita lapsen aivoja liikaa.
  - Keskustelkaa lopettamiseen liittyvistä tunteista ja mahdollisesta ärtymyksestä. Sanoita lapsen tunteet →
- "Tiedän että harmittaa, mutta se menee ohi. Liiallinen ruutuaika ei ole hyväksi sinulle eikä minulle."
- Hyvä keskustella myös sisällöistä ja digilaitteista rehellisesti: Kaikki ei ole kaikille sopivaa. Ikäraajat eivät ole turhia. Digisisältö on tarkoituksella tehty koukuttavaksi; aikuisellekin voi olla vaikeaa irrottautua.
  - Perheen oma ruutusopimus: (Esim neuvokas perheen sivuilta löytyy.) Koko perhe sitoutuu.
  - Time-Timer käyttöön: Selkeä konkreettinen timer auttaa hahmottamaan ajan visuaalisemmin.

Vinkkejä ruutuajan hallintaan ja pelisääntöihin

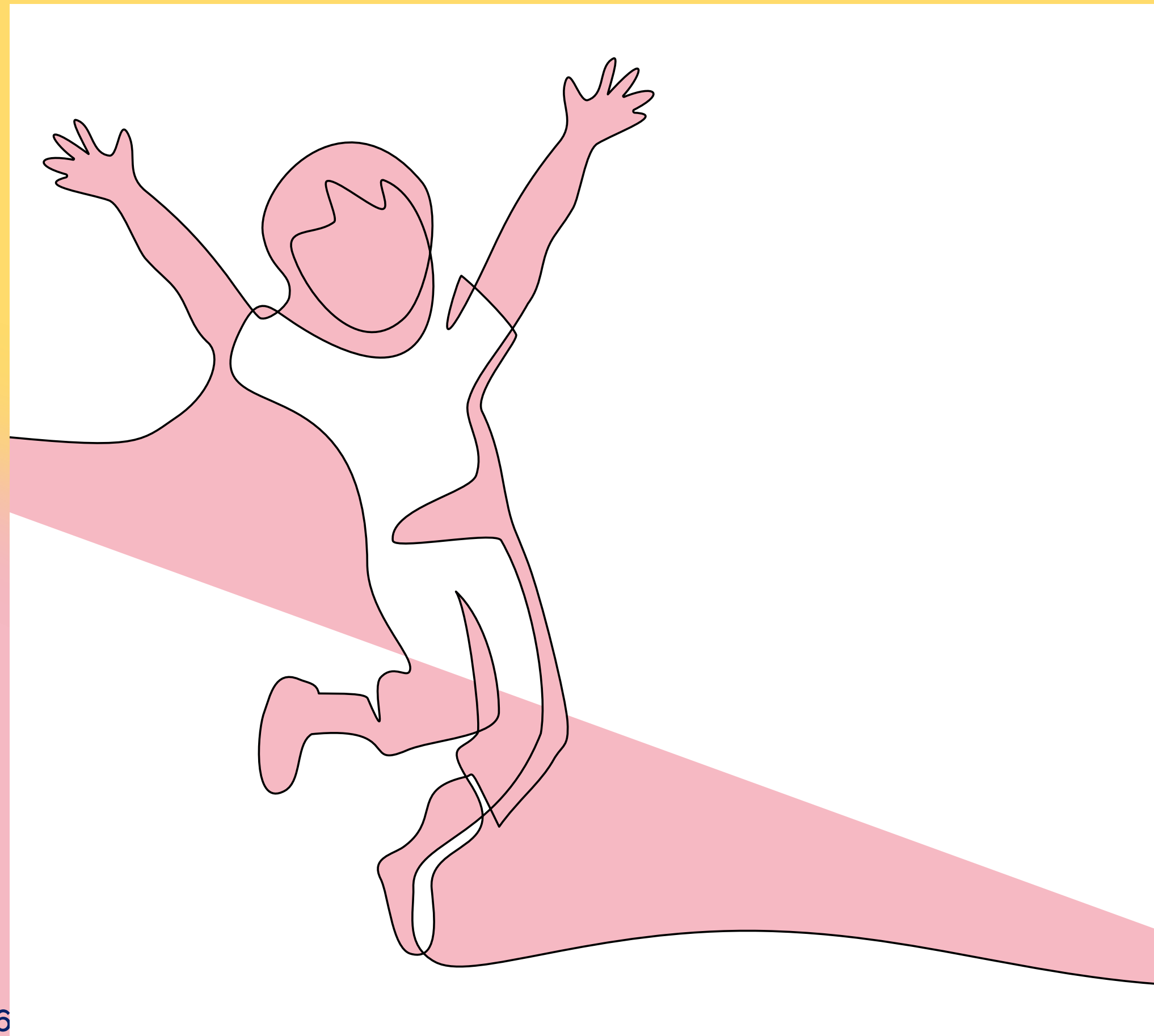
- Family Link: tms estot ja aikarajoitteet laitteisiin. MLL:n sivuilta löytyy median käyttöä rajaavista sovelluksista tietoa.
- Jos irrottautuminen vaikeaa, kaiva takataskusta mielekäs yhteinen tekeminen tilalle: Lautapelit, metsäretki, kirjasto. Voi helpottaa lasta siirtymään muihin puuhiin.
- Ole kiinnostunut mitä lapsi puuhaa laitteilla; ole mukana, seuraa, keskustele
- Onnistumispassi: Kun onnistutaan yhdessä noudattamaan ruutusopimusta esim. Viisi kertaa niin lähdetään retkelle/leivotaan yhdessä ym.
- Rauhoita illat virikkeelliseltä toiminnalta;nopeatempoiset sisällöt pois. parantaa unenlaatua ja vähentää ylikierroksia
- Kiinnitä huomiota omaan digilaitteiden käyttöön; ole esimerkki pienestä asti, sanoita oma toiminta

Vinkkejä ruutuajan hallintaan ja pelisääntöihin

- Yksi rutiini muutetaan kerrallaan: Ei kuuta taivaalta. Muutokset pienin askelin.
- Kuvitetun päiväjärjestyksen apu sanallisen viestinnän tueksi
  - Sovitut rutiinit tuovat lopulta helpotusta
  - Positiivisuuden kautta: Lisätään arkeen hyviä asioita tasapuolisesti; liikuntaa, ulkoilua, yhdessä touhuilua, digiaika ei voi viedä liikaa aikaa arjesta.
  - Neuvokasperhe.fi , mll.fi hyviä vinkkejä

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittavat

Digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä hyödynnetään dokumentoinnissa, leikeissä, vuorovaikutuksessa, peleissä, tutkimisessa, liikkumisessa sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa.

Mahdollisuudet harjoitella, kokeilla ja tuottaa sisältöjä itse ja yhdessä muiden lasten kanssa käyttäen apuna digitaalisia välineitä, edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja sekä monilukutaitoa.

Henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön.

(varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022,
28)

Varhaiskasvatuksen Laaja-alaisen osaamisen yksi osa-alue: Digitaalinen osaaminen

-Kaikille lapsille mahdollisuus tutustua ja oppia digitaaliseen maailmaan monipuolisesti.

-Kuitenkin vain yksi osa kokonaisuutta

Sovellusvinkit oppimiskäyttöön

Mouse Timer: Ajan hahmottaminen ja odottamisen harjoittelu.

Eläinten ääniä: Aistien kehittäminen

Youtube: Kielinupun laulut (Kielenkehityksen ja kommunikaation tukena, kehon motoriiikka)

Pikku Kakkonen: Pelit ja tehtävät (Erilaisia oppimissisältöjä)

Playhome Lite: Interaktiivinen kotileikki

ChatterPix Kids: Kuvien elävöittäminen ja tarinankerronta

Ekapeli Eskari : Lukemisen sujuvuuden ja ymmärtämisen harjoittelu.

Moka Mera Lingua: Kielen oppiminen ja monikielisyyden tukeminen.

Molla ABC: Kirjainten ja numeroiden tunnistaminen ja piirtäminen.

Sovellusvinkit oppimiskäyttöön

Lasten numeropeli Taaperolle: Oppimissovellus numeroille. Tämä numerolaskupeli on suunniteltu kaikille esikoulu- ja päiväkotilapsille sekä heidän vanhemmilleen; numeroiden laskemista, numeroiden kirjoittamista, sanastoa, numeroiden tunnistamista, yhteensovittamista ja paljon muuta hausalla ja jännittävällä tavalla.

Lasten palapelit/ Lasten logiikka palapelit: 1-4 vuotiaille sopivia palapelejä. Kehittää hahmottamista ja loogista ajattelua.

Here Kitty: Here Kitty!" on "piilota kissa" -tyyppinen peli, jossa pelaaja piilottaa laitteen ja muut etsivät sitä huutamalla "kisua", jolloin laite vastaa naukuvilla äänillä. (Tarkkaavaisuus, liikunta, yhteinen tekeminen)

VEGEMI: Vegemi on lapsille sekä koko perheelle suunnattu sovellus, jonka tavoitteena on lisätä kasvisten ja hedelmien tunnistamista sekä niiden monipuolisempaa syömistä perheen arjessa.

OPPI JA ILO: (Selaimessa) ilmaiset nettipelit lapsille: www.oppijailo.fi : lukumääriä, kirjaimia

Digiaajan hyötyjä

Digilaitteet voivat tukea oppimista, luovuutta ja hyvinvointia

Yhteisölliset pelit voivat tukea ongelmanratkaisua ja sosiaalisia taitoja

Itse kuvatut videot ruokkivat mielikuvitusta ja kehittävät itseilmaisua

Lapset oppivat kieliä

Yhteistäkin tekemistä voi olla; Elokuvailta, tietovisa, yhteinen pelaaminen, videoiden kuvaaminen, videopuhelut, äänikirjat

**Älylaitteet voivat myös liikuttaa lapsia; tanssisovellukset, suunnistuspelit, yhteisölliset pelit
(Pokemon Go, Geokätköily)**

"Vaihda lapsen digilaitte itseesi" Pia Penttala

Läsnäolo arjessa

Kokonaisuus ratkaisee

Pienin askelin kohti tasapainoista arkea

Et ole yksin - Armollisuus

Tornio

Kiitos

Elina Lustig

Digikoordinaattori, Varhaiskasvatuksen opettaja

040 5419598

elina.lustig@tornio.fi

Tornion kaupunki